

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์

คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ รับการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายใน เมื่อวันที่ 14-15 ธันวาคม 2547 โดย รศ.สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์ เป็นประธาน กรรมการประกอบด้วย ผศ.ดร.สุพรชัย อุทัยนฤมล นางสาวฐิติกุล ภาคศิริ นายปิยะชาติ โชคพิพัฒน์ และ นางกนกภัทร คูพิพัฒน์ไพศาล ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการ ผลการตรวจเยี่ยมและประเมิน พบว่า คณะวิทยาศาสตร์ ประยุกต์กำหนดนโยบายตามภารกิจหลักที่ชัดเจนทั้งด้าน การผลิตบัณฑิต การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา การส่งเสริม และสนับสนุนการวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และ การประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งมีการดำเนินงานเพื่อรองรับ นโยบายดังกล่าว ได้แก่ การจัดหลักสูตรที่หลากหลายเป็นไปตาม ความต้องการของตลาด กำหนดให้นักศึกษาจัดทำโครงงาน และ ฝึกงานในสถานประกอบการ การพัฒนาอาจารย์โดยสนับสนุน ให้ศึกษาต่อ ฝึกอบรมสัมมนาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา สนับสนุนด้านแหล่งเงินทุน เพื่อการวิจัย ตลอดจนมีระเบียบ วัตถุประสงค์ที่เอื้อต่อการดำเนินการ วิจัย เป็นต้น

คณะกรรมการมีความเห็นเพิ่มเติมว่าถึงแม้จะมีนโยบาย ในการบริหารที่ชัดเจน แต่ยังมีขาดแผนที่จะนำนโยบายสู่ การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ดังนั้นควรเร่งดำเนินการในด้านแผนงาน เป็นอันดับแรก ฝ่ายวิชาการและฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา ควรประสานความร่วมมือระหว่างกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพวิชาการ ควรจัดให้มีแผนงานสร้างนักวิจัยโดยจัดให้มี ระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง การอบรมนักวิจัยใหม่ และควรติดตามและ ประเมินผลการบริการด้านต่าง ๆ ของผู้รับบริการเพื่อนำผลไป ปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการประเมิน ตนเอง ได้แก่ ควรเขียนผลดำเนินงาน จุดแข็ง จุดอ่อน ให้มี ความสอดคล้องกัน และเพิ่มข้อมูลจำนวนผลงานที่ได้ดำเนินงาน ในรอบปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ควรอ้างอิงเอกสารหลักฐาน

ให้ครบถ้วน ควรเป็นเอกสารในช่วงเวลาที่รับการประเมิน และระบุช่วงเวลาในการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนา เป็นต้น

คณะวิศวกรรมศาสตร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ รับการประเมินคุณภาพภายใน เมื่อ วันที่ 17 ธันวาคม 2547 โดย ผศ.ดร.พานิช วุฒิพิทักษ์ ทำหน้าที่ ประธาน กรรมการประกอบด้วย ดร.ภรณี ลิ้มปิสุต นางพัชรี คูวิจิตรจารุ นายศักดิ์ดา ชูศรี นายเทวินทร์ จันทระศักดิ์ และ นายวรรณชัย วรรณสวัสดิ์ ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการ

ผลการตรวจเยี่ยมและประเมิน พบว่า คณะวิศวกรรมศาสตร์ สามารถดำเนินงานได้ตามปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ ที่ได้กำหนดไว้ โดยดำเนินงานเพื่อรองรับ ได้แก่ จัดระบบ การประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การจัดหลักสูตร หลากหลาย มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยี การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุนวิชาการได้รับการพัฒนา การสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้คณาจารย์ผลิตผลงานวิจัย เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ โดยสนับสนุนด้านแหล่งทุนเพื่อการวิจัย รวมทั้งการเผยแพร่ ผลงาน นอกจากนี้ยังสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักศึกษา และการบริการทางวิชาการแก่สังคม ฯลฯ

คณะกรรมการมีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะควรกำหนด รูปแบบการประเมินผลบางกิจกรรมให้ชัดเจน เช่น การประเมิน โครงการด้านกิจกรรมนักศึกษา การประเมินอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการบริหารและจัดการ ควรนำ ผลจากการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงานให้มากขึ้น และ ควรปรับปรุงรายงานการประเมินตนเองให้มีความสอดคล้อง และครอบคลุมกับผลการดำเนินงานของคณะ

หลักประกันคุณภาพของระบบประกันคุณภาพ

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน ได้บรรยายพิเศษ เรื่อง "การประกันคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ" ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราขณครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีบางส่วนที่น่าสนใจซึ่งหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ฉบับประจำวันที่ 3 มกราคม 2548 ได้สรุปไว้ QA-NEWS จึงขอนำมาเผยแพร่ต่อ ดังนี้

"คนมีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จของการพัฒนาทั้งปวง" อะไรคือ ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คำตอบก็คือ การศึกษา การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การปฏิรูปการศึกษามีเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทย ให้การศึกษาตอบสนองสังคมทุกด้าน โดยเน้นการศึกษาตลอดชีวิตคนไทย ให้เรียนรู้และทันสมัยอยู่เสมอ การขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยการจัดการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย

จะเชื่อมั่นได้อย่างไรว่าการศึกษาจะมีคุณภาพ สิ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นถึงคุณภาพการศึกษา คือ ต้องมีระบบการประกันคุณภาพเหมือนกิจการอื่น เพื่อประกันว่าผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ดังนั้นทางการศึกษาจึงได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบได้ว่าปฏิรูปการศึกษาแล้ว การศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานที่พึงประสงค์หรือไม่ จะนำไปสู่คุณภาพคนที่มีความรู้คุณธรรมหรือทำให้คนเก่ง ดี มีสุข หรือไม่ และจะนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ถ้าจะทำให้ระบบประกันคุณภาพเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาได้ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องเป็นระบบที่มีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยหลัก 6 ประการ คือ

1. ต้องมีการประกันทั้งภายในและภายนอก โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานของการประกันคุณภาพ การใช้สถานศึกษาเป็นฐานสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดให้ดำเนินการประกันคุณภาพเป็นประจำทุกปี และใช้สถานศึกษาเป็นฐานของการประเมิน เพราะผลการศึกษาเกิดขึ้นที่สถานศึกษา เป็นหน่วยที่ทำให้เกิดผลโดยตรงต่อผู้เรียน การประเมินภายนอกมีส่วนสำคัญที่จะประเมินทุก 5 ปี เพื่อให้หลักประกันจากภายนอกที่ต้องชัดเจนว่ามีไว้ช่วยสถานศึกษาให้จัดการศึกษาที่เกิดคุณภาพแก่เด็ก ดังนั้น ต้องให้ความสำคัญทั้ง 2 ส่วนเท่า ๆ กัน

2. ต้องมีการประเมินและทบทวนปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพอย่างครบถ้วน การเลือกปัจจัยที่มาประเมินต้องสามารถ

ประเมินกระบวนการทางการศึกษาที่มีผลต่อการจัดการศึกษาได้

3. ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของประเทศที่พึงประสงค์

4. ต้องมีตัวบ่งชี้ และการจัดระดับเทียบเคียง หรือการเปรียบเทียบระดับ (Benchmarking) ที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม คือ ตั้งระดับแล้วดูว่าได้ตามระดับที่ตั้งหรือไม่ การสะท้อนการศึกษาที่เป็นรูปธรรมนั้นหมายถึง สามารถถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้

5. ต้องมีข้อเสนอแนะที่ชัดเจนและปฏิบัติได้ เพราะเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา

6. การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ต้องมีจุดรวมเดียวกัน และเกี่ยวข้องในประเด็นที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ซึ่งต้องทำครบวงจรคือ

◆ ขั้นที่ 1 วงจรการประเมิน

◆ ขั้นที่ 2 การทำรายงาน เป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการรายงานผลการประเมิน คือ การรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งไม่ใช่เพียงการรายงานเพื่อทราบเท่านั้น แต่ต้องเป็นเรื่องเพื่อพิจารณา เพราะเป็นคณะกรรมการเชิงนโยบาย กำกับสนับสนุน เป็นบทบาทเชิงพัฒนา การจะกำกับได้ต้องรู้จักสถานศึกษา โดยเฉพาะจากรายงานการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก ที่จะต้องปรับปรุงสิ่งที่ข้อเสนอแนะอย่างไร แล้วเฝ้าดูว่าเกิดการพัฒนาหรือไม่

◆ ขั้นที่ 3 การนำผลไปใช้

ถ้าทำได้ครบทั้ง 3 ขั้น จึงจะเกิดคุณภาพ

โดยสรุปแล้วคุณภาพของการประกันคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับกรอบแบบระบบประกันคุณภาพให้ครบวงจร และการให้ความสำคัญที่จะนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนา

การติดตามและประเมินผลนั้นมิใช่การจับผิด แต่มุ่งเน้นที่จะใช้ประโยชน์จากการประเมินในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาไทย สิ่งนี้ต้องถือเป็นหัวใจ

ศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ อารังษ์วงศ์